

NYIRI KÖZLÖNY.

Hetilap a társadalmi élet, gazdaság, ipar és kereskedelem köréből.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagy-Orosi-utca 993-ik sz. a.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel:
Égész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Évnyegyedekint 1 „

Hirdetések díja:

Minden 4 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata
egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr.
minden beiktatásnál. — Bélyegdíj minden igtatásért
külön 30 ujkr.

Nyiltérben minden háromhasábos sor 20 ujkr.

Batthyány Lajos

Magyarország első miniszterelnöke

hamvainak

ünnepélyes eltemetésére

gyászt ölt az egész nemzet. E gyászban osztozunk mi is mint a közvélemény egyik, bármily kis körre terjedő, képviselője.

Olvasóink bizonyára osztják a nagy férfiú, a nemzet halottja, iránt viseltetett kegyeletérzetünket, és e kegyeletérzet mellett megbocsátandják, hogy ezuttal, kivételkép, eltérünk lapunknak csakis vidéki érdekek vitatására szorítkozni ígért programjától.

A nagy lapoknak leendő feladata, egy Batthyány érdemeit kellően méltányolni. Mi ezt meg sem kísértjük, csupán és épen Szabolcsmegye fiainak utánzásul és tanuságul említjük, hogy Batthyány, a szó legnemesebb értelmében, oly hű hazafi volt, ki hazájáért mindenét, még — a mi Szabolcsban a legnagyobb áldozatnak veendő — népszerűségét is kész volt feláldozni.

Batthyány Lajos teste már elporladt a testi mulandóság kérlelhetlen törvényei folytán, **de szelleme, s évtizedekre kiható működésének eredménye még él, s sokáig éljen a nemzet hálás szívében!!**

Áldott legyen emlékezete, mely tettekre és honfiui erényre buzdítsa e hon fiait!!

A nyiregyháza-ungvári vasutól. *)

A felsőháznak e vasut ügyében nyilvános tárgyalásai nagy, közgazdasági érdekekkel bírnak.

Mellőzve az országos érdek és nemzetgazdaság szempontjából folytatott és lapunk keretébe nem illő vitatkozásokat, kiemelendően tartjuk főispánunk b. Vécsey József beszédét, mely eltekintve általános becstől a helyi viszonyoknak részletes ösmertése által lapunkra nézve is érdekessé vált, és ezért rövid kivonathoz itt közöljük:

„Észak-Szabolcs és a Kárpátok azon része, a melynek Ungvár központját képezi, külön kereskedelmi területet képeznek, a mely élénk forgalomban van a tisztánmenni alfölddel. E forgalom indítá már a múlt kormányt arra, hogy egy nagyobb tiszai hid építését kezdeményezze, a mely azonban elmaradt, miután ott hathatósabb közlekedési eszközök létrehozása került kilátásba. Ő mint Szabolcs megye főispánja meggyőződött arról, hogy az ottani helyi viszonyok közt a vasut a legkönyebben előáltható közlekedési eszköz, miután egy mérföldnyi kőút építése legkevesebb 110 ezer forint, évenkénti fenntartása pedig 9,300 forintba kerülne. Ez kélté benne a vasut eszméjét, a mely most már eddig fejlődött. A létrehozás módozatára nézve saját tapasztalásából is állíthatja, hogy azt más alapon ez idő szerint létrehozni nem lehetett. Lehet a célszerűség, vagy a konsequencia szempontjából kiindulni. A kik a konsequenciának a célszerűséget feláldozták, azoknak az államgarantia ellen kell szavazniok, de a ki inkább a célszerűséget tekint, az kénytelen elfogadni e módozatot, mely a miniszteri indoklás szerint az államra nézve is előnyösebb. A kérdés egy dilemmában kulminál; vagy behozza a vasut a 20 ezer forintot, akkor az állam kamatbiztosítás mellett sem fizet; vagy nem hozza be, akkor a subvencionális terv mellett is vesz. Ő azonban azt hiszi, hogy a vasut eleitől fogva positive fog állani. Végső érvel az illető vidék érdekét említi fel, a melyre az állam is oly súlyt fektet, hogy felső Szabolcsnak és Zemplénnek segélyt ajánlott, hogy magukat az árvíz ellen biztosíthassák.

A közlekedési eszközök gyarapodása folytán ama vidék nem sokára saját erejéből is fogja magát ama veszélyek ellen biztosíthatni. Miltányolja a kamatbiztosítás ellen felhozott indokokat, de ha nálunk e systema már el van fogadva, ezen vasutnál még a legelőnyösebb van az alkalmazva.*

Hollán Ernő államtitkár beszéde folyamán felemlíti, hogy a nyiregyháza-ungvári vasut két vicinális vasut kombinációja, melyek egyike az ungvári koronauradalomnak szolgál előnyére és melyek másodika a fel-földet oly vidékkel hozza kapcsolatba, hol ut nines és alig lehetne is és hol még szük esztendőben sincsen hiány. Ha sok lesz a mit az államnak pótolni kell egy évben, 5000 forint lesz, 5000 forint pedig azon vidéken utat sem lehet fenntartani. A vasut e szerint kevesebbe kerül mint a kőút.

Végre az illető törvényjavaslat az engedélyokmányval együtt minden változtatás nélkül elfogadtatt.

A felsőtiszavidéki gazdasági-egylet

Nyiregyháza május 25-én tartott igazgató-választmányi ülésének leglényeseb tárgya az egyesületi alapszabályzat átdolgozott új szerkezete volt, mely elfogadás végett a legközelebbi közgyűlésnek fog bemutatni.

A folyó év őszén Gráczban tartandó gazdasági, erdészeti, bányászati, kohászati, ipar- és műkiállításnak, valamint a jelen év szeptember 18—24-én Czernoviczban rendezendő gazdasági, erdészeti és gépkiallításnak a közgazdasági miniszterium utján vett

*) Mult számunk újdonsági rovatában tévesen állítottuk, hogy e vasutra vonatkozó törvényjavaslat a főrendek által már elfogadtatt, holott ez csak azon szam megjelése után, június 2-án tárgyaltatt. — Hibánk igazolására megemlítjük, hogy pesti lapok, melyek a felsőháza tárgyalásaira nem nagy figyelmet fordítanak, szintén hozták e tudósítást, egy egyszerű rövid közlés alakjában, melyet mi jobbszerkesztők stvettünk. Szerk.

programja az eziránt érdeklődők által megtekinthetés czéljából az egylet jegyzőjénél létegetett.

Bemutatott Mandis János pénzügyi tanácsosnak a közgazdasági miniszterium által megküldött „Dohánytermelési kézikönyve.” — E kitinő szakértelemmel szerkesztett munka a megyei hatóság utján a megye kis dohánytermelői között már kiosztott s az abban foglalt okserűi kezelés tanulmányozása s alkalmazásbavevétele a dohánytermelés jövedelmessé tételére — nagy hatást gyakorolhat.

Lukács Sándor — a földmivelés, ipar és kereskedelmi minisztertől nyert megbízás folytán a gyümölcsészet és latenyésztés előmozdítása, különösen a községi faiskolák-nak rendeltetésük szerinti kezelése érdekében vándor-tanításait az egyesület területén felajánlván, megkeresi az egyesületet, kijelölni azon utat, melyre működését irányozza.

A kormányzó alispán felkértni határozottat, miként a megye területén létező gyümölcsös kertek s községi és magán faiskolák jegyzékét a szolgabíráktól bekérendő jelentések alapján közölje az egyesülettel, hogy ez alapon a további lépések megtétezhessék.

A szabolcsmegeyi honvéd-egylet közgyűlése 1870. jun. 4-én.

A közgyűlést Rakovszky Sámuel ezredes tiszteletbeli elnök nyitotta meg, ki az elnöki székét hajlott kora daczára az egész gyűlés folyamán megtartotta s a tanácskozást vezette.

1. A mult 1869-ik évi auguszt 14-ikén tartott közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után, a Pesten f. hó 8-án tartandó országos honvédsülésre küldendő képviselők megválasztása volt napi renden; minek folytán Szentimrey Kálmán, Kopesó Ferencz, Szomjas József százasodok az egylet képviselőivé választattak.

Az országos honvédsülésen leendő eljárásukra nézve mihez tartásul az egylet következő utasítást adott:

a) Az országos honvéd-menház jövő rendeltésére nézve, az e tárgyban Pest városal kötött egyezménynt támogassák.

b) Az 184-iki honvédek országgyűlésileg törvényes elismerését szorgalmazzák.

c) S a mennyiben a 48-iki szabadságharcz egyik vértanúja Batthyány Lajos gyász-ünnepélye f. hó 8-án tartatik meg, ott az egylet képviseljeik.

2. Olvasottat Biharmegye honvédségelyző-egyletének megkeresése, mely szerint azon egylet elfogadta s képviselőinek is utasításul adta, hogy a honvéd-menházi alap, azon esetre, ha az utolsó 184-iki honvéd is kimul, az 186-iki honvédek részére adassék át, minek támogatására az egylet is felhívja.

A megkeresés tudomásul vétetett s az előbbi, (a. alatt) utasításul adott, határozat tartottat fenn.

3. Kérdés emeltetett az egyleti segélyző bizottmány számadásának beadása iránt; mire Krasznay Gábor bizottási tag azon felvilágosítást nyújtja, hogy az egylet rendelkezése alatti pénzek már mind kioszták, azonban a számadás nem rekeszthetett be; mert a kiosztásokról szóló szolgabírói jelentések és nyugták még be nem érkeztek; — indítványozza: hogy e tárgyban számvevő bizottság küldessék ki, mely a számadást előre megvizsgálván, eljárásáról a vizsgálatok befejezése után összehivandó közgyűlés elé jelentést terjeszsen; mely indítvány folytán Kralovszky Gyula, Virányi István és Jurányi Hugó egyleti tagok számvizsgáló bizott-sági tagokká választattak meg.

4. Tudomásul vette a közgyűlés a Nyiregyháza f. hó 8-án tartandó Batthyány-gyászünnepély bejelentését s az egylet magát itt is képviselteni kívánja, mire nézve a helybeli és közel vidéki tagokat megbizta.

A jövő közgyűlés határideje eltérőleg az eddigi szokástól nem tüzetett ki, a mennyiben annak főtárgyát a segélyző bizottság számadása fölötti jelentés képezendi, s e miatt csak a számadások megvizsgálása után fog kitűzethetni.

Iskolatgy.

Nyiregyháza, jun. 8.

A „Nyiri Közlöny” f. é. 22-ik számában, Szabolcsmegeyi tanügyi viszonyait ismertető cikkben ez olvasható: Az egyes vallásfelekezetek szerint osztályozván a gyermekeket, volt: ágost. hitv. tankötelek 2461, iskolába járó 1432, nem iskolázó 1029. A nyiregyházi ev. elemi iskolák felügyelősége ezt ekkép érteti illetőleg kiigazítani kéri: a tanfelügyelő ur a 2461 tankötelesek közé számított a 13—15 éveseket is, kik az eddigi gyakorlat szerint tankötelesek nem voltak, mert ismételő iskola nem létezik. Ezek számát, 764-et, az említett számból levonva marad tanköteles 1877, ezekből iskolába járt, a téli vizsgán talált létszám szerint 1487, s így nem iskolázott csak 390. Ezeknek is nagy része, vagy betegség, vagy ruha-és élelemhiány, vagy azért maradt el az iskolától, mert szülei a városból kiköltözött.

Bartholomaeidesz Károly.

A midőn isk. felügyelő urnak eme, — bevalljuk — jogosult észrevételeit a legnagyobb készséggel lapunkba fölverszük, legyen szabad az észrevételekre a következő meg-jegyzéseket tenni:

1) a tanfelügyelő ur kimutatásában külön osztályozta a 6—12, és a 13—15 éves gyermekeket;

2) a „Nyiri Közlöny” helykimelés szempontjából ez osztályozást mellőzve, csak a főösszeget adta, de midőn a százelékos kiszámításnál azon kifejezéssel élt, hogy „a törvény által megkivánt oktatásban nem részesül stb.” e kifejezéssel akarta épen tudtára adni, hogy a 13—15 éves gyermekek, vagyis a népoktatási törvény szerint még mindig tankötelesek, ez összege beszámítottak. A törvény álláspontjából tehát fontartjuk közlött adatainkat.

Ismételve említyük, hogy csak a törvény szempontjából, mert ha a 13 éven felüli gyermekeket, kik ugyan már oktatásban részesültek, de az új törv. szerint még tankötelesek, levonjuk, lelkész urnak tökéletesen igaza van.

3. A mi végre azon enyhítő körülményeket illeti, melyeket a tiszt. iskolai felügyelő ur a nem iskolázó gyermekek mentességére fölhoz, mi azoknak jogosultságát készséggel fölismerjük, de mi cikkünkben csakis tényekkel foglalkoztunk, melyeknek okadatlása vagy magyarázatása közlésünk hatáskörén túl ment. Szerk.

Nyiregyháza, jun. 2-án.

Alulírott több oldalról kéretett fel az iránt, tudatná a n. é. községgel, különösen pedig a jelenleg is működő nöegylet t. tagjaival:

1) azon okokat, melyek az 1851-ik évben alakult nöegyletet feloszlattni kényszerítették, és 2-or azt, mennyi lehetett az azon egyleti alaptöke, melyet a korbeli nöegylet a város tanácsának kezelése alá helyeztet?

E felhívásoknak engedve, a következő hivatalos, és még mai nap is közérdeki adatokat köztudomásra juttattam.:

Az 1853-ik évi november 14-én tartott nöegyleti gyűlés jegyzőkönyvének részes kivonata:

Korbeli elnök Benkő Istvánné a közgyűlést megnyitván, megnyitó beszédében jelenti, miszerint a nöegylet tagjai közötti lelkesedés napról napra szünni kezd. Ennek okát abban találja, hogy az árva-intézet ügyének e városban sok elfoglalt elleni vannak, mi mindenesetre megzsbasztja az egyesülési vágyat, akadályozza azt, hogy az egylet a szenvedő emberiség javára munkálkodhassék. Miután tehát az egylet (alakult 1851. ápril 13-án) czéljának meg nem felhelhet, ez okból indítványozza elnök, hogy az egylet egybejyűjtve eddigi fáradozásainak gyümölcsét, adja azt a helybeli tanács rendelkezése alá, míg majd e szent ügy oly pártolókra találand, kik az említett akadályokkal megküzdni erősebbek leendének. Elnök jelentését fájdalommal veszi tudomásul, s az előadottak alapján az egyletet a közgyűlés feloszlottának nyilvánítja, vagyonával következőkkel rendelkezőn:

1) megbizta Grenerczy Andor titoknokot, miszerint a város tanácsát az egylet feloszlatásáról értesítse;

2) felhatalmazza a titoknokot, miszerint az egylet vagyonát összeszedvén, azt, s az egylet vagyonát tárgyzó kimutatást oly észrevétel mellett adja át a város tanácsának, hogy ha 25 év leforgása alatt itt helyben árvaház nem jönne létre, akkor az egylet vagyona, mint annak tökéssindő kamatokból befolyó kamatait a városi előjáróság helybeli árvák sorsának könnyítésére fordíthatja; ellenesetben, ha az árva-intézet a kitűzött idő alatt létre jövend, az addig tökéssindő kamatok, úgy maga az alapítke is e cél felsegélésére lesz átadandó; felkendő a városi tanács, hogy ezen pénzalap (az egylet vagyona) „árva-intézeti pénzalap” czim alatt kezeléssék az adakozók megnyugtátása czéljából stb. Jegyezte Krajcsovits Pál nöegyleti id. jegyző.

A korbelti nöegyletnek a város tanácsához intézést átíratá.

Korbelti nöegylet, Grenerczy Andor titoknokok által az egylet feloszlatás tárgyzó s városi tanácsához 1853. évi aug. 23-án beadott 978. 1853. sz. a. előterjesztése kapcsában, a fennebbi határozat utasítása nyomán az egylet tőkét 901 frt 46 kr. (váltóban, 360 frt 42 $\frac{1}{2}$ krt pengő pénzben) — s az egylet összes iratait, a tanács kezelése alá helyezi (5 db eredeti kötvényben) azon kijelentés mellett, hogy az ezután befolyandó adakozásokat is az alapítkéhez csatolván, azzal együtt az egylet határozatához képest kezelni s a feloszlott nöegylet összes iratait megörözés végett levtárba tétetni — szíveskedjék.

Határozat. A tanács sajnálattal veszi tudomásul az egylet bejelentett feloszlatását, s midőn az egylet tagjainak nemeskeblű fáradozásukért köszönetet mond, azon biztató reményben él, hogy ha bár a nöegylet — mint ilyen — a megnyitott áldásos téren munkálkodni megszűnt is, — önzetlen emberszerető szível bíró egyes tagjai mindazonáltal jövöre is érteni fogják ez ügybeli hivatásukat s az árva-intézet nagylelkű pártfogolását dús eredményű tetteikkel bizonyítandják, a tanács is megígérvén részéről: hogy az intézet ügyének előhaladásán saját köréhez képest mindenesetre munkálkodni fog.

Az 5 rendbeli kötvényben foglalt 901 frt 46 krt (váltó érték) az alapító egyletnek 2-ik pontban előterjesztett kívánsága szerint kezelendő, s e czélra árva-intézeti pénztárt állít fel, s az emleített tőkét a váltásági pénztárnok kezelése alá helyezi, tanácsilag ezen tőkét a nevezett pénztárba utalványozza, s a beértesztett iratokat levtárba helyezni rendeli stb. Kelt Nyiregyházan, 1853-ik év szeptember hó 2-án tartott tanácsülésében.

Kozli: Galáncsi Lajos, nöegyl. jegyző.

Az izrael. nöegylet

junius hó 1-én megtartott tisztújító gyűlésén egyhangulag megválasztottak:

elnöknek: Klár Julia, ellenörködő bizottsági tagoknak: Strausz Regina, és Epstein Johanna, pénztárnoknak: Flegmann Marie, választmányi tagoknak: Stern Matild, Koblicz Ottilia, Reich Ilona, Teitelbaum Henriette, Friedliber Teréz, Reichmann Zseni, Rozenczweig Marie, Zsak Nanette, Pick Karolin, Steiner Ernesztine, és Friedmann Lizi.

Ez egylet iránt néhány hónap óta örvendetes érdeklődés tanúsították, az utolsó gyűlésben számos új taggal szaporodott és a mit örömmel jelentetünk, hogy közöttük több más hitfelekezettiek is beiratáltak magokat — ígygezve felekezethez nem kötött jótékonyági érzetök bizonyosságát adni. — A tömeges beiratások, melyek az izraeliták részéről az árvaház fenntartó nöegylet javára történtek, reménylen azon egyesek kételyeit is szétoszlatták, kik még mostanáig azt híveik, hogy az izr. nöegylet az árvaház fenállására kártekonan hat.

Jelszavunk ez: „ne tudja hind kezéd, mit adott a jobb, és adj így mindkettővel, úgy sem adhatz elegend.” — Nem lehet mellesz ezuttal, hogy az elnöki minőségben

eddig működött Stern Matildnak — ki már ez előtt leköszönt, és semmi áron többé magát megválasztatni nem engedé — eddigi áldásdus működéséért — szegényeink nevében az elismerést és hálaigot ne fejezzünk ki. — Fogadjá — a megnyitott nyomórért az elismerés kegyeletes hálaigát.

Legyen szabad végre azon reményemnek kifejezést adni, hogy egyletünk ekép haladva előre, hivatásának mindinkább fog megfelelni. Ez azonban a t. nemes emberbarátok pártfogásától függ.

Flegman Marie.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Kemecse, jun. 2.

T. szerkesztő ur! Igénytelen községnök mult hó 28-án élénk mozgalom színhelye volt. E napra volt ugyanis tervezve ama jótékonyczélú táncvizgalom az ujonan épült ref. iskola javára, melyről ön is szíves volt e lapok hasábjain megemlékezni. Képzelteti ön, hogy ez egyszerű mulatság csendes zavartalan társaséletünket darab ideig minő hullámban tartá. Valójában pár hétig alig volt nálunk más tárgya a beszédnek, mert mindenki csak a „bálal” foglalkozott. Emitt a mamák készítették gondos figyelemmel leánykaikat; amott néhány öreg- és egy pár „tánczéptelen” fiatal-ember már előre mohó vágygyal készült „zavarba hozni a dámákat” (már t. i. a Wilner J. kártyagyárából kikerült dámákat, — de a melyek által többen itt is sonica lefözettek); míg végre a tánczépes „gyors lábú fiatalosság” lázas türelmetlenségében már-már képtelenné vált könnyű, ruganyos lábait megfektezni. Szóval falusi kis köztársaságunk minden rétegében a készülődéssel járó zaj és élénk mozgalom volt észlelhető, mely az annyira várt táncvizgalom reánk nézve valóságos „eseménynyé” minősítette.

Igy érkezett el a nagy nap „a megpróbáltatás nagy napja!”

Körülbelül esteli 10 óra volt, midőn a tánczerembe beléptem. A nem eléggé tágas, de keresetlen egyszerűség — és jó izléssel díszített terem mindjárt megragadta figyelmemet. Néhány nemzeti színű lobogó, számtalan, szép és gyöngéd kezek által kötött s feltűnő ügyességgel csoportosított virágkoszorú, aztán több ügyesen elhelyezett tükör, mely az, eléggé fényes világítást még jobban emelte, mind egyaránt jól hatottak a szemlére.

De nézzük a közönséget, mely a terem nagyságához képest már meglehetősen számolhatóan van.

Ah! édes szerkesztőm, ha nem akar ön „szivtelenné” lenni, vagyis ha nem akarja szívét elveszteni: ne jöjjön ön Kemecseire!... Mert azt levelezői hitelem legkisebb közzétevése nélkül bátran merem önnek regisztrálni, hogy Kemecse valóban a szép hölgyek hazája. Itt vagyok én elő példál; tanuljon tőlem! Bezzeg én jöttem, láttam és — legyőzöttem!...

Ki volt a bálkirálynő? — kérde ön természetesen kíváncsisággal. Ki tudná azt megmondani?... Melinda-e szabályos ragyogó szépségével? vagy a szöke Malvin, elbódító bűvös mosolyával? avagy talán épen ama sugár fejedelmi barna hölgy, kinek fenkölt homlokát dús ébenfűrtök körítik?... Ah! nem lehet, nem lehet közülök választani, hisz ők mindannyian királynők voltak?...

A jó kedvvel és kitartással folytatott mulatságnak reggel 5 órakor lett vége. Eredménye egy szép és kedves összejövetel, mely bálias, de egyszersmind családi színezettel bírt, s az, hogy a jótékony czélra —

a helyiség szűk volta daczára — tiszta jóvedelmül 45 frt maradt.

Egyebíránt a jótékony czél iránt többen tanúsították nemes áldozatkészségüket. — Fogadják a rendezőség meleg köszönetét!

Ime édes szerkesztőm a „kemecsei bál” nagy vonásokban esetelve. Még egyszer ajánlom önnek, hogy ha meg akarja szívét őrizni, ne jöjjön Kemecseire, mert itt bizonynyal úgy fog járni, mint az ön szíveszített alázatos levelezője

Filótás.

Jelentés május hó időjárás viszonyairól Nyiregyházan.

(Pontos légtüneti észleletek nyomán.)

Május hó különösen a légtüneteknek bizonyos állandósága által tűnik ki. A hév, és a légsúlymérő csak igen csekély ingadozásokat lehetett észlelni.

A reggeli órákban a hévmérő 5—12° között állott, déli órában legnagyobb meleg volt május 20-án, a midőn 26,4-ra emelkedett. A hónap középhévmérséklete = 13,8°.

Az egész hóban majdnem folyvást északkeleti szél fűt, teljesen szélcsendes nap csak 4 volt. Eső 6 napon volt, u. m. 3, 9, 12, 13, 15 és 26-án. Az összes havi eső mennyisége = 4,34 p. (A gyengébbek kedvéért megjegyezzük, hogy e szám annyit tesz, hogy a havi eső összes mennyisége, ha a föld magába nem szína, vagy el nem folyna, hanem egy vízmentes készületben fölfogatnék, 4 párisi hüvelyk magasságot érne el.) Szép, tökéletesen derült nap volt 9, félig derült 11, többé kevésbé egész nap át behorult 11.

A légsúlymérő szintén igen kevés hullámszámot mutatott, 32—34 között állott; a havi középérték 33,3°.

Egy igen érdekes légtünetemény volt észlelhető május 20-án esteli 9—10 óra közt, — nálunk igen ritkán látható éjszakai fény. A láthatárnak körülbelül tizedrésze a legélénkebb piros fényben uszott. Az ember eleinte azt hitte volna, hogy éjszak felé, körülbelül Kemecse táján nagy tűz van, mely a láthatárt kivilágítja, de a fény állandósága, egyformasága, nagy kiterjedése, és iránya csakhamar sejtette e fénynek valódi természetét. „Már most bizonyos, hogy háboru lesz ez esztendőben, éjszak felől tűzporos volt az ég. Jön a muszka!” Sok ily jóslatot hallottunk ez este.

UJDONSÁGOK.

× Mint mult számunkban említettük, a polgári olvasó-egylet kezdeményezése folytán gr. Batthyány Lajos 1848-iki szabadságunk egyik dicső vértanúja emlékére t. évi junius 9-én városunkban is gyászünnepegy fog tartatni. — Az ünnepély 9 órakor veszi kezdetét, midőn a polgári olvasó-egylet testületileg gyászlobogó alatt, valamint a városi tisztikar s polgárság az ág. evang. egyházba mennek, hol az imákat a helybeli ág. hitvallás, az alkalmi gyászbeszédet a helyb. hitv. lelkes tartandja. Az isteni tisztelt alatt a tanítók és képezdészekből szervezett kar fog énekeini Nagy Lajos ur harmonium-kísérete mellett. A többiek között Jurányi urnak egy ez alkalomra készült és zenére tett verszete fog énekelteni. Ennek befejezése után 10 órakor a rom. kath. egyházban fog az ünnepélyes gyászmise és alkalmi beszéd tartatni, 11 órakor a gör. egyseült egyházban, s végre az izraeliták templomában d. u. 4 órakor tartandó istenisztelet zárja be a vallásos szertartásokat. A polg. olv. egylet helyiségén egész nap kis lez tűze a gyászlobogó. — Elismerésünket fejezzük ki a „polg. olvasó-kör” iránt, hogy kezdeményezése által alkalmasított Nyiregyházanak is, ez országos gyászünnepegyben résztvenni.

* * A tüzkronika — úgy látszik — állandó rovatot képez lapunkban. Május 31-én reggeli 7 órakor a helybeli seminariumból tartozó, az Angyal-utczába nyíló kis házacskó, mely a szegény növendékeknek szolgált lakhelyül, leégett. Hogy mikép támadt a tűz e konyhát nélküldöz épületben, az minden

kiváncsiságunk mellett is, még rejtély maradt előttünk. — Az intézetet vagy az egyházközséget anyagi veszteség nem érte — a ház biztosítva volt.

— A Baththány temetés ünnepélye alkalmából június 7-én külön kéjvonat megy Pestre, mely Nyiregyházáról délutáni 4 óra 28 perczkor indul, és Pestre érkezik jun. 8-án reggeli 4 óra 30 perczkor. E vonatra az árak a kéjvonatoknál szokásos módon lezállítottak.

+ A jun. 6-ikán Pesten megtartandó országos gyógyszerési gyűlésre a szabolics-megyei gyógyszerészek részéről Mihalovits István, Nyir-báthori gyógyszerész küldetett képviselőnek.

× Hymen. Kállóban e hó 1-én vezetett oltárhoz Kállay V. megyei aljegyző a mult farsangi bálok egyik királynéját a kedves Patay K. kisasszonyt, megyei alispánunk nővérét. Bár az esküvő és lakoma csendességben, csak a család legközelebbi tagjai részvéte mellett szándékoltatt elvégzettetni, de a család legközelebbi tagjaiból is oly fényes társaság alakult miszerint a nászmenet valódi diszmenetet képezett. Nyoszolyó asszonyok Kállay Gusztávné és Kállay Ákosné urnők, nyoszolyó leányok Csifly J. és Kállay Clarisse kisasszonyok voltak, a vőfélyi tisztet Ferenczy E. és Kállay J. viselték.

— Merész tolvaj. A mult héten a Kállói-utczában fekvő K. I. féle házba éjszakának idején egy eddig még ki nem puhatólt egysz egész bátrán bejón azon szobába, melyben a házi ur aludt, ennek kérdésére, hogy te vagy-e fiam? igennel felel, leveszi a szegről a kamara kulcsát, melyvel ezt egész kényelmesen kinyitja, és ott elhelyezett ládát fölfeszítvén, az abban találtatott pénz és pénzürtékkel minden nesz nélkül eltávozik. A mint halljuk, több ezer forintra megy az illetőnek szenvedett kára.

○ Egy igen érdekes képletre hívjuk fel olvasóink figyelmét. Egy szegény asszony ugyanis Betlehem tájkát azon pillanatban, midőn a három király a „Mégváltó” tiszteletére jön, egy nagyon csinos képletben változott. Az egyes alakok viaszból vannak; az egész oly izletesen és élethiven van adva, hogy megtekintését ajánljuk, már csak azért is, mivel a befolyó jövedelemnek egy része, a növegyet árvalháza javára fordítatik. — Látható Dráskóczy ur házában.

— A mult számunkban közölt bogdányi tüzesetre vonatkozólag újabbán arról értesültünk, hogy a leégett malom volt molnárja fiával együtt — boszubból eredt szándékos gyújtogatás gyanuja alapján — már befogattak.

Vásári tudósítás.

Nyiregyháza, máj. 31.

Az elmúlt hétfőn megtartott Nyiregyházi országos vásár, különösen gabbaneműekben, leginkább pedig új rozsrá kötött üzletekben igen jelentékeny volt. Az Amerikából ezideig történt nagymérvű szállítások Angolhonban az utolsó hetekben igen apadtak. E körülmény valamint az, egész Közép-Európára terjedő, állandó szárazság tetemesen szaporították a külföldről jövő megrendeléseket. A helybeli piacon legalább is 30,000 mérő új rozsrá kötött üzlet, és pedig a szállítás későbbi vagy korábbi ideje szerint ft. 2.57—2.62-jával mérőjét, egy-egy ftnyi előpénz adatván mérőnkint. Új búzában alig kötöttett 2—3000-nyi mérő f. 3.75—4 ftjával vámmászaját fenés üszög elleni jótállás mellett.

A mily jelentékeny volt a jövő aratás terményeire való üzlet, oly jelentéktelennek nevezhető az a valóságosan létező terményt illetőleg. Köztudomásu dolog, hogy még ma is régi gabonából nagyobb készlet van, mint tavaly vagy harmadéve volt; a termelők mindazonáltal fölcsigázott követeléseik mellett maradnak, és így alig kelt el néhány mérő gabona ft 2.75—2.85 krjával.

Szeszből néhány száz akó adatott el, 21-krjával egy régi magyar itczéje.

Repczeben igen csekély forgalom mutatkozott. A termelők a követelt árak igazolására egy új bogárfajra hivatkoznak, mely a repce növénynek igen ártott volna; a vevők ellenben utalnak a küszöbön álló, igen dusnak ígérkező repcearatásra. — Az olajgyárosok a mostani árakat egyáltalában nem akarják megadni. Ha itt-ott mégis ez árak mellett eladás történt, ugy ez csak előbbi üzletekből eredő kötelezettségek teljesítése végett történt. Megvagyunk arról győződve, hogy miután a májusi fagy — hála az égnek — kimaradt, a repceének ára 2—3 fttal lejjebb fog menni.

A baromvásár meglehetősen élénk volt, különösen szarvasmarhában, mely nagy mennyiségben volt képviselve, és közép áron kelt el. Ló igen kevés hozott a vásárra, jobb fajbéli épen nem, vevő is alig volt.

— Nyiregyháza, jun. 4. A pünkösdi ünnepeket megelőző mai hetivásárunk minden tekintetben igen élénk volt. Eladó s vevő egyformán találkoztak. A hét folytán többször volt esőnk, melynek jótékony hatása a termények árára is birt némi befolyással.

A nyiregyházi gabnacsarnokban

Egyzökönnyvileg beigtatott terményárak o. értékben.

Also ausztr. mérő szerint	Súly fontonkint	Junius 4.	
		leg. alant	leg. fent
Buza	00—00	3.20—4.75	
Rozs	78—80	2.50—2.60	
Árpa, táplálékra	70—00	2.40—2.50	
Zab	00—00	1.90—2.10	
Kukoricza	00—00	2.60—2.70	
Bab	—	0.00—0.00	
Köles	—	2.50—2.70	
Bükköny	—	0.00—0.00	
Mák	—	0.00—0.00	
Repcze	—	5.70—6.20	
Lenmag	—	0.00—0.00	
Vörös Lóhere	—	0.0—00.00	
Luczerna	—	00.0—00.00	
Virágolaj, mázsáknkint	—	26.00 27.	
Szesz, magyar itcze	—	21—21½	

Értéktárgy- és váltó-árfolyam

a bécsi cs. k. nyilvános tőzsdén jun. 4.

	Pénzbeli árfolyam
5% metalliques	60 20
5% metalliques május és nov. eső kamattal	60 20
6% nemzeti kölcsön	70 00
1860-iki államkölcsön	96 50
Bankrészvénnyek	723 00
Hitelrészvénnyek	253 80
London	122 60
Ezüst	120 25
Cs. kir. arany	5 78

HIRDETÉSEK.

10,000 darab

új és legjobb minőségű angol és belföldi vászomból készített terményzsákokat

leszállított áron

ajánl

PAVLOVITS IMRE

NYIREGYHÁZÁN.